

Jungshoved

Nr. 3 2020
16. årgang

Indhold	Redaktionen
Løst og fast..... 4	Knud Jacobsen, ansvarshavende Tlf.: 22 21 55 25 E-mail: knudjacobsen@gmail.com
Kunst i transformatortårnene..... 6	Hanne Rasmussen Tlf.: 25 11 40 87 E-mail: duevangen@gmail.com
Sandtoftedal..... 10	Merete Siegumfeldt Tlf.: 20 65 29 30 E-mail: merete.siegumfeldt@gmail.com
Forening Norden..... 14	Kirsten Thomsen Tlf.: 41 41 43 75 E-mail: kirstenthomsen1@outlook.dk
Nyt fra Jungshoved Skole..... 16	Mogens Jacobsen
Nyt fra biblioteket..... 17	Opsætning Henrik Hansen
Det sker i vinter..... 18-19	Forsidefoto: Henrik Hansen © Tegninger: Lise Jacobsen
Spiseklubben..... 20	Deadline for indlæg til næste nummer: 15. oktober 2020.
Lokalrådet generalforsamling..... 22	
Lokalrådet affaldsindsamling..... 23	
Traveture..... 25	
Velkomstmøde for nye beboere..... 26	
Blomsterkumme-konkurrence..... 27	
Naturområde Sydgården..... 28	
Byfornyelsen..... 30	
Pensionistforeningen..... 31	
Læserne skriver, Frøblanding..... 32	
Fuglene på Jungshoved..... 38	
Masseovn i Stavreby gl. smedje..... 40	
Et sted på Jungshoved..... 44	
Jeg bor på Jungshoved men arbejder i--..... 46	
Kirke og menighedsråd..... 49	
Kirke og menighedsråds arrangementer..... 52	
Kirke praktiske oplysninger..... 53	
Kirke praktiske oplysninger..... 54	
Gudstjenester..... 55	
Jungshovedkalender..... 56	

Synspunkter i bladet står for forfatterens egen regning og deles ikke nødvendigvis af redaktionen. Redaktionen forbeholder sig ret til at bearbejde og forkorte læserindlæg. Læserindlæg skal afleveres inden deadline og kan være skrevet i hånden, på skrivemaskine eller på pc. Indlæg skrevet på pc gerne i Word, Wordpad eller Pages. Billeder til indlæg skal være forsynet med tilladelse fra ophavsrettens indehaver.

Bladet udkommer i ca. 750 eksemplarer og omdeles først i marts, juni, september og december. Bladet uddeles gratis til alle fastboende på Jungshoved incl. i Lundegård og i Skovhuse. Bladet udgives af Jungshoved Menighedsråd, Jungshoved Lokalråd og Styregruppen for Jungshoved Skole. © Bladet Jungshoved
Tryk: LaserTryk A/S

AFLYST, AFLYST ...

Vi er nok mange, der havde forventet - eller i hvert fald håbet - at Corona virussen ville klinge af noget hurtigere, end det i skrivende stund - primo august - tegner til. Der bliver ikke åbnet op for, at flere må forsamles, det bliver igen frarådet at rejse til visse lande, og der vil fortsat være mulighed for nedlukning, hvis man ikke overholder de gældende retningslinjer.

Da Jungshoved jo også er underkastet disse regler, må man altså være forberedt på, at de arrangementer, der bliver bekendtgjort her i bladet, kan blive aflyst eller ændret. Det samme gælder for "Det sker på Jungshoved". Det anbefales derfor stadig, at man holder øje med lokalrådets hjemmeside og mails, sociale medier og opslag på opslagstavlerne rundt omkring for at holde sig orienteret.

Når det er sagt, drister vi os alligevel til at glæde os over, at der - trods mange aflysninger - stadig ser ud til at ske noget på Jungshoved i efteråret: Traveture, spiseklub, bankospil, julemarked m.v. Foreningen NORDEN er også på banen med filmaften og skumringstime. Og HUSK, der er stadig opstillingsmøde til menighedsrådsvalget 15. september i Rejsestalden.

Læs mere om disse arrangementer og om, hvad der ellers rører sig på halvøen, her i bladet.

Redaktionen ønsker god fornøjelse med læsningen!

Kontakt

Jungshoved Lokalråd:	Lis Jespersen	60 12 78 01
Jungshoved Menighedsråd:	Eli Frandsen	55 99 91 99
Styregruppen for Jungshoved Skole:	Lise Jacobsen	24 45 31 47
Vicevært for skolen:	Niels Holger Wermuth:	21 45 82 83
Jungshoveds Børn:	Carina Hansen:	24 84 85 14
Strandjagtforeningen:	Morten Larsen:	24 83 97 76
Pensionistforeningen:	Tonny Vang :	40 40 91 70
Fritidsfiskerforeningen:	Gert Jensen:	40 40 91 70
Forsamlingshuset:	Morten Larsen :	24 83 97 76
Biblioteket, Jungshoved Skole:	Anne Okholm:	28 33 76 76
Kontakt til lokalpolitiet:	Henning Delf Nissen:	40 38 39 81
Sognets hjemmeside:	jungshovedkirke.dk	
Forsamlingshusets hjemmeside:	jungshovedforsamlingshus.dk	
Jungshoved miljøgruppe:	jungshovedmiljoegruppe@gmail.com	
Hjemmesideredaktionen e-mail:	redaktion@jungshoved.net	
Lokalrådets hjemmeside:	www.jungshoved.net e-mail: lokalraadetjungshoved@gmail.com	
Delebussen Frøen bestilling:	(Ma-Fr fra kl 9 og kl 13) 60 52 78 89	
Frøens administration	www.jungshoved.net/delebus e-mail: froepasser@gmail.com	
Eller ring til Allan Capion / Jørgen Svendsen	42 24 71 83 / 53 80 28 56	

LØST OG FAST

Sidste år voksede der kartofler på en mark ved Roneklint. Nu blomstrer hele marken med gul okseøje. Planten trives i Danmark hist og her på uopdyrket agerjord. Man mener, at planten er kommet til landet for o. 6000 år siden sammen med de frø, de første agerdykere såede i den danske muld. Plantens oprindelige voksested er i den frugtbare halvmåne i Mellemøsten.

I foråret henvendte Ove Rye Jørgensen, Præstø Lokalhistorisk Arkiv, sig, for at høre hvilke mindesten der er på Jungshoved. Flere steder i den tidligere Præstø kommune findes der mindesten for genforeningen i Sønderjylland i 1920 og for befrielsen efter besættelsen i 1945. I en sandgrav nær Stenstrup, lod proprietær Ove Dinesen en mindesten opstille i

1945. Den bærer indskriften: " V. VI SKAL VÆRE FRIE MÆND V." V står for Victory. Er det det eneste mindested, som findes på Jungshoved? (Læs om stenen i blad nr. 2 2006)

Skildpadden E. T. fra Stenstrup har igen været på udflugt.

Denne gang blev den fundet i genboens indkørsel. Efter at den var blevet bragt tilbage i dens indhegning, slap den igen fri. Den nåede at gå/ løbe godt 1 km inden for et døgn. Kristina og Peter som ejer E.T., siger, at han søger en mage. Det kan man jo godt forstå, efter at han nu har levet i mere end 30 år i cølibat. For at holde bedre styr på ham, får han nu påsat en GPS-sender. Så møder du ham et

CYKELTURE I DANMARK

84 cykelture af forskellig længde - lige fra korte dagsture til længere ferietogsture

sted på Jungshoved, er det fordi han stadig leder efter en sød lille kone.

Det fine fyrtårn ved Roneklint er nu blevet genindviet, efter at det brændte ned i december 2018. Tak til Vordingborg kommune og Jungshoved lokalråd for deres indsats med at få det genopført. I en ny bog om cykelruter i Danmark er fyrtårnet med til at pryde forsiden.

For nyligt kunne man læse i nyhederne, at havmiljøet langs vore kyster har det rigtig dårligt. Der var kun to områder, der levede op til EU' standard for god økologisk tilstand. Det ene sted var området mellem Stege og Jungshoved. Det var jo en glædeligt, indtil vi fik oplyst, at det var et måleresultat fra 2015, der lå til grund for den gode melding. Vi får først resulta-

tet for den nuværende periode (2015-2021) til næste år. Lad os håbe, at det bliver lige så godt.

Nu afdøde vognmand Erik Nielsen havde en fin Chevrolet årgang 1954, som han bl.a. brugte til at køre brudepar med. Bilen befinder sig heldigvis stadig på Jungshoved. Jim Wermuth har købt den og nyder at køre ture i en ægte amerikansk flyder.

Tak til Lissi Henriksen, der har malet de 20 fuglebænke og til Sofus Hansen, der flere gange i løbet af sommeren har slået græsset omkring bænken.

Knud Jacobsen

Kunst i transformortårnene

Jungshoved kunstnerne har åbnet nye udstillinger i de fire transformortårne i Bønsvig, Fuglsangvej, Ambæk og Lundegaard.

De ældste tårne stammer fra 1920'erne, hvor landet blev elektrificeret. Dengang blev strømmen ført ud i lokalsamfundet via luftledninger fra transformortårnene, hvis funktion var at transformere spændingen ned, inden strømmen blev distribueret ud til slutbrugere. Selve transformatoren var monteret i bunden af tårnet og der var så skabt forbindelse langs tårnets vægge op til toppen af tårnet så der kunne forbindes til ledningsnettet. Tårnene er fire meter høje og gulvarealet er ca. to kvadratmeter. Denne konstruktion giver selv sagt lidt udfordringer eller det modsatte, når tårnene overgår til at være små udstillingssteder for områdets kunstnere, som det er sket her på Jungshoved, og som det ses, har de fire kunstnere udnyttet rummet me-

get forskelligt.

Tårnenes form og funktion har også sat gang i tanker om selve begrebet transformation og metamorfose – om omdannelse og forvandling, både videnskabeligt og symbolsk. Metamorfosen som fænomen både i de store fortællinger og inde i det enkelte individ som identitetsgrundlag.

Det var oprindeligt meningen at tårnudstillingerne skulle have været åbnet på Europadagen d. 9. maj, derfor var temaet FN's 17 verdensmål, men grundet Corona blev dette aflyst. Udstillingerne er således åbnet i takt med at de blev færdige.

Den planlagte fernisering er desværre grundet Corona situationen aflyst. I stedet afholder nogle af kunstnerne i weekenden 10.-11. oktober Åbent Atelier, hvor man kan møde kunstnerne, se deres værker og få en snak. Nærmere information følger på Facebook: Jungshoved Kunstnere

Lise Ettrup Wolsing har lavet "Something's fishy" i tårnet på Fuglsangvej og hun skriver:

"Udstillingerne i transformertårnene 20/21 tager udgangspunkt i de 17 verdensmål udarbejdet af FN. Min udstilling tager udgangspunkt i mål nr. 14 livet i havet. Der er utrolig mange andre vigtige punkter, men da mit hjerte banker for naturen, så blev det havet. Vi mennesker tror at alt er vores ressourcer, og at vi skal passe på havet for at passe på

Lise Ettrup Wolsing

skabe en installation til Transformeren. Det var midt under Corona-krisen at tårnene blev "uddelt", og jeg havde egentlig bedt om først at få opgaven på et af tårnene senere. Men nu stod det der og pressede på. Hvordan skulle jeg gribe det an? Og hvad med de der 17 verdensmål, hvordan fik jeg det med. Som regel, når jeg laver sådanne konkrete opgaver til specifikke steder, så arbejder jeg meget konceptuelt. Jeg forsøger at finde på noget der passer/forholder sig til det rum det skal være i.

I 1999/2000 skulle jeg udstille i Galleri El i Elblag i Polen. Et fantastisk udstillingsrum på 500 m2 i en gammel klosterkirke. I sådan et stort rum måtte jeg skabe noget der forholdt sig til rummets størrelse og transferens. På samme måde med Transformertårnet i Skovhuse. Her måtte jeg lave noget der forholdt sig til rummets

vores ressourcer. Måske skulle vi i stedet leve efter at leve med naturen og leve med livet i havet, se det som et levende element, der har lige så stor værdi som os selv, ikke som noget vi skal gøre op i ressourcer. Jeg har ikke stor udstillingserfaring, og denne udstilling er derfor en kamp mellem lysten til at formidle et vigtigt budskab samt frygten for ikke at gøre det godt nok. Af en eller anden grund vinder min stædighed og modighed altid, jeg kaster mig ud i bølgerne, i håb om, at mine evner kan bære."

Morten Err har lavet udstillingen TransforMe and... i tårnet Ambæk/Skovhuse og han skriver:

TransforMe and ...

"Det har været en sjov og lang rejse, at

Morten Ellehauge

snævre højde, og blev til en slags totaloplevelse. Processen var meget langsom, eller man kan måske kalde den organisk. I starten var jeg blank, ud over at jeg vidste at der skulle være noget oppe i tårnet, som man som publikum kunne forbinde sig med. En kugle af en art. Under corona-krisen malede jeg oliemalerier med stor kuglelignende vira, og tænkte at det måske kunne være noget. Jeg kasserede hurtigt tanken om corona-temaet. Men jeg holdt fast i kuglen, og eksperimenterede med at bygge en kugle. Langsomt opstod der nogle billeder af en mørk kugle og nogle stænger med streger og fjer på. Jeg har i mange år været optaget af de oprindelige folks historie, deres myter, deres åndelige praksis, deres symboler og den mystik og kraft som de tillægger deres ritualer og rituelle redskaber, og deres templer. Der er en skønhed og en rigdom som fascinere mig. Dette lå som en understrøm i mig, og langsomt blev det samlet til den installation som nu kan ses. For mig er "TransforMe and ..." et sådant tempel for kontemplation og transformation. Når du træder ind på den bund af sand, som XL-byggemarked har sponsoreret, ligger der store og små sten og sandet er arrangeret sirligt, som var det en rindende strøm. Her kan du sætte dig og hvile, meditere og tænke, eller selv tage opfordringen op, og skabe et mønster i sandet. Over dig svæver en blå kugle eller klode som vores eget skrøbelige eksistensgrundlag, over den en ring af lys (den lyser om natten), og over den en skærmende paraply. Langs siderne står en slags rituelle drømmefangere klar til at indfange drømme og visioner, der kan transformere dig,

og forhåbentlig være med til at gøre den lille kugle vi bebor til et bedre sted at være. Der ligger en bog at læse i, og en at skrive i, og en pind til at tegne i sandet med. Jeg vil ikke her gå ind i alle symboler, myter, ritualer og ting der er bygget ind i installationen. Du må selv gøre arbejdet og gå på opdagelse i det. Jeg håber I tager godt imod invitationen."

@morten.ellehaug på Instagram eller Facebook

Morten Roneklint Ryborg Ellehaug

Sonja Lucien har lavet udstilling i tårnet i Bønsvig og hun skriver:

"Udsmykningen i Bønsvig tårnet handler om at vi er en del af universet og universet er en del af os. Alt hvad vi skaber har effekt, intet er ligegyldigt eller uden konsekvens. Derfor vælger jeg at skabe blomster og liv og lade energierne flyde frit. I mit kunstneriske virke er jeg kun et medie der videreformidler billeder og historier; jeg bestemmer ikke resultatet. Jeg starter ikke med intention om et motiv for derefter at skabe det, jeg lader det komme af sig selv og først hen i forløbet eller bagefter skal jeg i gang med at forstå og undersøge hvad det handler om."

Tage Klee har lavet en fotoudstilling i tårnet i Lundegaard

På kunstnergruppens vegne

Kirsten Thomsen

Klee Fine

- 1 Evening atmosphere at Praesto
- 2 Ice winter at Roneklint in Praesto
- 3 Moonlight on Man's cliff a beautiful summer night
- 4 The Milky Way over Jungshoved in Praesto
- 5 An early winter morning at Roneklint in Praesto just before sunrise
- 6 Jungshoved church in almost divine morning light - taken from Gl Ormandsgaard in Praesto
- 7 Man's bridge in a spectacular sunset - seen from Man
- 8 Morning light in the fishing hut at Feddet in Faxe

All images can be purchased printed on canvas, aluminum or acrylic with Dibond back and delivered to the door throughout Europe

Fine art photographer Tage Klee - see more on www.klee-fine-art.dk or on facebook: Tage Klee - Klee Fine Art - Contact: tageklee@gmail.com - phone: 28352834

Tage Klee

Sandtoftedal

Lidt om os...

Jeg hedder Hanne Marie Rohard, og min mand gennem 41 år hedder Jan Frederiksen. Allerførst lidt om os selv: Jan er fra Falster, og jeg er sønderjyde.

Jan er pensioneret politimand. Som barn drømte han bare om at blive politimand, og nu kan han se tilbage på at have været politimand og hundefører i mange år. Først med schæferhund, og de sidste år som narkohundefører med labradoren Eddie. Når vi går tur med hunden, løber de hunde, vi møder lige forbi mig – og hen til Jan. Han er en mand med udpræget hundetække. Jan laver selv vores

brænde, og vi elsker at gå i skoven og holde øje med sælerne på stenene i vandkanten. Om sommeren ror vi kajak og har også en lille jolle til en tur på Bøgestrømmen. Jeg er selv pensionist efter at have arbejdet på mange forskellige arbejdsområder i løbet af mit liv. Jeg elsker at få besøg af børnebørnene. Vores datter og hendes mand har givet os fire dejlige børnebørn med humoristisk sans (føler mig nogle gange lidt som Emil fra Lønnebergs mor, der skriver skarnsstreger op i et hæfte). De kommer tit ned og kører børne-ATV ned over græsmarken eller holder bål sammen med os.

Sammen med vores datter er jeg vinter-

bader. Om vinteren nyder vi at bade fra vinterbadeklubben i Præstø og i sommerhalvåret at bade fra Maderne ved Roneklint.

Overtagelsen

Holger døde 92 år gammel og mæt af dage den 24. april 2018 på Multicenteret i Præstø. Han var først indlagt på Sygehuset i Nykøbing F. og sluttede efter eget ønske sine dage på Multicenteret. Han ønskede at blive begravet fra Jungshoved Kirke med trompetledsagelse, så det blev han. Mange af jer kender ham fra Knud Jacobsens gode artikler: "Med Holger på Farten." Holger var Jans morbror, så Jan er kommet her gennem hele sin barndom. Han har redet på Holgers store tyr og hjulpet med at trække roer op. Det var altid hyggeligt for Jan at komme ned til Holger, mormor og morfar.

Jeg indrømmer blankt, at overtagelsen var svær. Holger var en sand samler af Guds nåde og havde stor fornøjelse af at købe gamle ting og sager, som andre ikke havde. Han elskede sine maskiner, motorer, ure og alt det andet, han samlede. Og siden vi, trods familieskabet, ikke har helt de samme samlergener, måtte vi vælge, hvad der skulle gemmes og hvad, der ikke skulle gemmes. Holger var et menneske med stor integritet og personlighed, så sorteringen voldte os mange hovedbrud. De fleste ting blev sorteret ud fra devisen: Det er bedre at gemme for meget end for lidt, for når det først er ude af vores hænder, er det væk. Det meste var jo Holgers temmeligt maskuline ting,

men siden han også havde haft sine forældre Maren og Rasmus Andersen boende her, var der også ting tilbage fra Jans mormors tid. Blandt andet lidt stof, knapper og tråd tilbage fra hendes manufakturforretning i Jungshoved. Vi fandt et lille pigeforklæde til en ca. 2 år gammel pige. På et lille stykke vedlagt pap havde hun skrevet: "Netes lille forklæde" (Nete var Jans mor). Der var også gamle blonderkraver med et vedlagt stykke pap, hvor Holgers mor havde skrevet: "Mine ungdomskraver. Jeg syede mange af den slags." Det mest spændende var nok en pose med en fin lille top, der var dels syet i bomuldsstof, dels hæklet med fint mønster. På et papstykke stod: "Mit brudestivestykke. 20. Septb. 1918. M.A.". Et stivestykke var datidens mellemting mellem en bh og en undertrøje. Det var lidt som små hilsner fra hende. Datoen var Holgers forældres bryllupsdag.

Det har vist sig at være en omfattende arv. Da det kom til stykket, og vi begyndte at besigtige udlængerne, viste den sig at være stor. Udover ejendommen med stuehus, kostald, svinestald, værkstedsbygning, traktorskur, maskinhus – og hønsehus! arvede vi også fem gamle biler og seks gamle traktorer (vi har gemt den store Deutz). Men hvem andre end os kan glædes og forundres over at have en jolle på svinestaldsloftet, som Jans morfar (Rasmus Andersen) selv har bygget? (Gad vide hvordan Holger fik den derop?)

Vi er også de lykkelige ejere af to kaner – og en gammel hestevogn, som har tilhørt Anna og Alfred Jensen på Tågeholt.

(Knud Jacobsen har skrevet en artikel om deres datter Marie Jensen her i bladet årgang 2008, nr. 1) Hun husker tydeligt, hvordan hun sad bag i vognen, når de skulle på familiebesøg.

Oppe på et af lofterne fandt vi også en fin gammel barnevogn med sirligt flet, som nok er fra Jans oldeforældre Juliane Sofie og Niels Pedersens tid.

Dyreholdet bestod af en pekingeser, otte høns, en hane, et par gæs og en masse mere eller mindre vilde katte.

Alligevel er det vigtigste for os nok beligheden. Vi bor nede på marken bag Bønsvig by. Vi har mod syd udsigt til Bønsvig By, og mod nord ligger vores lille mark. Bag den et tyndt bælte skov, gennem hvilken vi kan se Præstø Fjord i vin-

terhalvåret, når der ikke er blade på træerne. Her er simpelthen bare fint. Vi går mange, mange ture med hunden nede på Tyskerstien langs vandet og elsker at kigge på sæler i vandkanten. Vi ser solopgang om morgenen og beundrer altid solnedgangen om aftenen. Vi har også fundet Bønsvig Enge, som kan nås ved at gå langs stranden til højre for Lodshuset. Da jeg fortalte det til vores tante Marie (førnævnte Marie Jensen fra Tågeholt), udbrød hun glad: "Næh, har I været på Bønsvig Enge!" Der kom hun og legede mange timer med sine to søstre som barn. Hvis vejret var til det om søndagen, pakkede hendes mor en kaffekurv og et tæppe til at sidde på, og så tog hele familien på søndag eftermiddagstur ned til Bønsvig Enge.

Holger havde aldrig satset så meget på isolering af huset, så vi tog en dyb indånding, rev al indmaden ud af huset og bandede de uisolerede kolde cementgulve op. På det tidspunkt virkede det hele virkelig uoverskueligt. Bindingsværket måtte også dels udskiftes og dels repareres. Alting tog lang tid, og vi spekulerede begge over, hvornår vi kunne rykke ind i vores nye hjem. Vi hyrede gode, lokale håndværkere og fik godt isoleret og lagt gulvvarme. Vi fik fine nye vinduer og døre og nød det, da vi første gang startede gulvvarmen og mærkede varmen stige op gennem hele kroppen.

5. februar 2019 sov vi her for første gang. Det var dejligt! Om det var, fordi vi var så trætte, eller vi bare følte os hjemme, ved jeg ikke, men vi sov ualmindelig godt. Og har i store træk egentlig gjort det siden.

Efter at have fået gjort stuehuset til vores hjem, lavede vi have. Jeg fandt nogle af Jans mormors gamle roser og stauder, som jeg reddede og har hen ad vejen fået lavet hyggeløse, surbundsbede, stauder, og en dag får vi nok også lagt en terrasse. Køkkenhaven har en stor plads i mit hjerte. Det gør mig så glad at se, at spinaten er på vej op, og at blåbærrene står med store knopper. Sidste sommer trak jeg flere hele måltider op af køkkenhaven, så det er massiv nydelse. Krydderurter er en stor del af min madopfattelse, og jeg samler selv urter til urtete i haven, skoven og i naturen omkring os. Jeg laver pesto og krydderolier i store mængder og gemmer til vinteren. Vi finder markchampignons og plukker æbler til vinterforråd.

Nu, hvor vi er her...

Jeg ved ikke helt, hvad det er med at bo herude på Jungshoved, men vi kan i dag slet ikke forestille os at bo et andet sted. Der er sådan en ro her på vores ejendom. Vi nyder livet, snakker med vores gode naboer og fodrer fuglene. Drikker formiddagste og snakker sammen. Vi lever.

Det er fint at bo her. Ikke fornemt-fint, men fint på en dybt taknemmelig måde. Jeg tror, vi slår rødder. Jeg har ikke dybe familiemæssige rødder her på Jungshoved, som Jan har, men jeg er forud kommet her i 40 år, og jeg så Holger elske stedet her. Jeg er alvorlig smittet med kærlighed til vores hjem og vores egn, og min forklaring er nok, at vores rødder vokser gennem hele vores gang på jorden. Vi har virkelig fundet hjem til et godt liv her.

Rødderne er jo også, at Jans oldefar Niels Pedersen kom fra det lille hus ved skoven, hvor Lis Jespersen nu bor på Bønsvigvej 31. Han og Juliane Sofie købte tolv tønder land, der var til salg og byggede ejendommen her. Siden har det været i familiens eje. Fremtiden er måske, at der en dag er en af vores efterkommere, der vil overtage stedet og nyde livet her efter os. Vi håber. Imens prøver vi at smitte dem, mens vi lader børnene køre børne-ATV. Vi holder bål og leder efter rav ved stranden. Måske kan vi give en livsglæde og en kærlighed til Sandtoftedal i arv. ♦

FORENINGEN NORDEN PRÆSTØ EFTERÅR 2020

KULTURAFTENER på JUNGSHOVED SKOLE, Jungshovedvej 46

ALLE ER VELKOMNE TIL BEGGE AFTENER

Pris per aften: NORDEN medlemmer 40 kr. gæster 50 kr.

Tag selv forfriskning/håndsprit med.

Filmaften

tirsdag 27. oktober kl. 18:50

Filmen vises ved mindst 15 deltagere.

Tilmelding senest 12. okt.

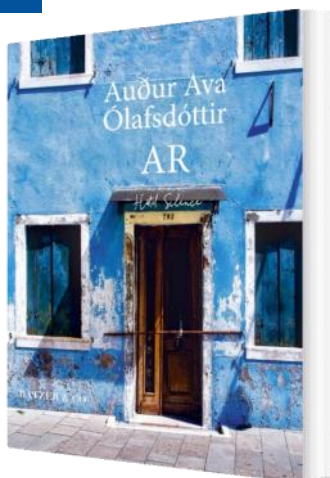
Til: dinesen@privat.dk

Den færøske filminstruktør **Katrin Ottarsdóttir** og **Hugin Eide** viser deres film **"Manden der fik lov at gå"** MANDEN DER FIK LOV AT GÅ er en sørgmunter fortælling om en ældre ægte-mand der en skønne dag finder ud af, at han vil forlade sin kone til fordel for den meget yngre Maria. Hans kone tager det med stoisk ro. Hun er hverken vred eller ulykkelig, men synes han skal have lov til at løbe hornene af sig. Hun er overbevist om, at han snart vil komme til fornuft og vende tilbage til 'lillemor'. Det gør han også, men ikke just på den måde, hun havde forestillet sig...

Skumringstime

mandag 9. november kl. 18:50

Kom og vær med i verdens største højt-læsnings projekt, når der i over 2000 tilmeldte biblioteker og andre samlingssteder over hele NORDEN, fra Baltikum i øst til Grønland i vest, læses op af samme tekst kl.19:00 lokal tid, i stearinlysets skær, som en fin indledning til Nordisk Biblioteks Uge også i 2020

Pensioneret lektor

Anna Sofie Hansen kommer gerne igen for at læse op af og fortælle om årets tekst **AR af AUDUR AVA ÓLAVS-**

DÓTTIR, som vandt Nordisk Råds litteraturpris i 2018.

Den midaldrende islænding, Jónas Ebbeson, er fyldt af opgivelse, tungsind og tappet for livsgnist. I romanens begyndelse forlader han sine tre Gudrun'er på Island og rejser til et krigshærget land med et ærinde. Han vil afslutte sit liv.

"Ar" af Auður Ava Ólafsdóttir er en socialrealistisk roman med satiriske undertoner. Sproget er lavmælt og humoren er lunefuld. Taktvis fyldes teksten med citater og lyriske sekvenser, som indleder kapitelinddelingen. Romanen drejer sig i høj grad om individet i menneskehavet og er en beretning om, hvordan den indre og ydre verden kan falde sammen og genopbygges igen.

Begge aftener er afhængige af om gymnastiksalen på skolen må bruges (med to meters afstand).

Nyt fra Jungshoved Skole

Efter en lang periode med coronasmittefare, lukning og skiftende retningslinjer er skolen klar til genåbning.

D. 29.juli holdt vi arbejdsdag og gjorde skolen rent allevegne. Tak til alle deltagerne for god hjælp.

Fra august har vi igen lejere i selve skolen, og vi håber, de får en god tid på vores dejlige halvø. Lærerboligen har været lejet ud alle dage i juli, og det fortsætter ind i august. Vi har desværre haft flere forespørgsler, end vi havde plads til og har henvist dem til andre overnatningssteder på Jungshoved.

Det bliver igen muligt at booke tid til et indendørs møde, og 1.oktober starter ny vintersæson.

Så alt bliver, som det plejer? Ikke helt. Vi skal nok vænne os til, at coronasmittefaren vil gribe ind i vores liv i lang tid endnu. I skolen skal vi forholde os til afstandskrav, rengøringskrav, antalskrav, m2 og almindelig sund fornuft. Derfor vil der forekomme max. antal personer til nogle aktiviteter. Der er sat opslag op i alle lokaler om max. antal personer udregnet efter m2-reglerne. Men alt er usikkert, de nuværende regler gælder til og med 31.august, og hvad der så sker, kan vi kun gætte om. Vi indretter os efter forholdene hen ad vejen og håber, vi kan gennemføre det meste. Der vil blive orienteret ved opslag, mailliste og hjemmesiden www.jungshoved.net

Vores folder "Det sker i vinter på Jungshoved" reduceres til et par sider i dette blad, da mange arrangementer enten er aflyst på grund af corona eller annonceres andetsteds i bladet. Til alle faste aktiviteter er det nødvendigt med tilmelding. I næste nummer af bladet kommer flere aktiviteter, hvis det bliver muligt.

Der bliver mange muligheder for kreativ udfoldelse og motion i vinter. Syng-sammenaftener venter til efter jul, hvor vi forhåbentlig kan være flere sammen om at synge.

Som en del af byfornyelsesprojektet er der nu et fint skab med turforslag på skolens gavl. Skabet er magen til de øvrige infoskabe på halvøen og bygget af Torben Stade.

Vi glæder os rigtig meget til, at skolen igen summer af liv.

På gensyn pva styregruppen, Lise

Nyt fra Jungshoved Skole

Nyt fra Biblioteket

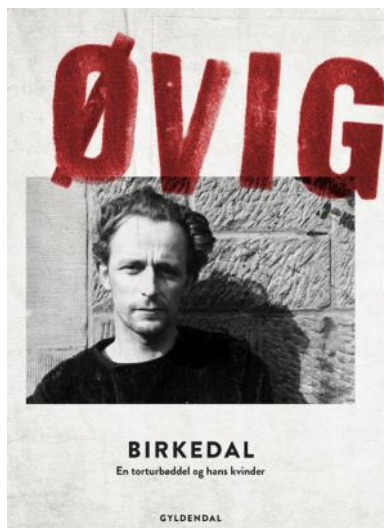
Skolen har været lukket i nogle måneder på grund af Coronasmitte og senere sommerferie lukket. Men der har hele tiden været mulighed for at bruge biblioteket blot ved at ringe til mig. Det er der heldigvis flere trofaste læsere, der har benyttet sig af. Jeg kommer så og låser op. Når der bliver adgang igen, så håber jeg, at de for tiden udlånte bøger kommer retur.

Der er "lånekø" på to bøger. Den ene er en bog om Peter Freuchen, polarforskeren, og den anden en bog af Leonore Christine Skov, "Den der lever stille". Jeg beder om, at disse bøger kommer retur, når de er læst. Ring til mig, hvis der stadig er skolelukket. Der er desværre ret mange gode bøger, der ikke bliver afleveret. Alle jungshovedfolk kan frit låne bøger og give sig god tid til læsningen, men bøgerne skal så gerne efter endt læsning lægges i den blå ølkasse inden for døren til biblioteket. Man vil altid kunne komme ind på biblioteket. Kun når hele skolen er lejet ud, kan man ikke benytte biblioteket, da der bliver låst derind til. Hvis man har behov for en biblioteks- gennemgang, stiller jeg også gerne op.

TV har bragt tre udsendelser om en modstandsmand fra 2. verdenskrig. Udsendelsens indhold er fortalt af datteren Dorthe Røssell. Hendes far blev taget til fange af Birkedalgruppen, der havde til huse i Shellhuset. Her blev han udsat for tortur af Ib Birkedal Hansen og bag efter sendt videre til en koncentrationslejr i Tyskland. Ib Birkedal Hansen var den højst placerede danske person i Gestapo og tyskernes foretrukne forhørsleder og stikkerchef. Han havde bl.a. 28 personers liv på samvittigheden og 132 tilfælde af grov mishandling af især modstandsfolk.

Peter Øvig Knudsen har skrevet en meget læseværdig bog om Ib Birkedal og hans virke. Du kan finde den under 2. verdenskrig, hvis den da ikke lige er lånt ud.

Anne Okholm, mobil: 2833776.

Det sker i vinter på Jungshoved

Velkommen til en ny vintersæson 2020– 2021

Se her, hvad vinteren byder på:

Sæsonstart 1.oktober, hvor intet andet er nævnt.

Aktivitet	Kontakt	Tid	Sted
Vævekredsen	Torben Stade Nielsen 22 78 59 70	Onsdage 19.00 - 21.00	Vævestuen
Blomsterværksted	Hanne Rasmussen 25 11 40 87	Torsdage 13.30 - 16.30	Vestlokalet
Kniplehold	Ingrid Oxlund 36 92 04 92	Torsdage 19.00- 22.00	Vestlokalet
Sy - holdet	Hanne Hansen 23 46 27 19	Mandage 18.00 - 21.00	Vestlokalet
Strikkecafé	Lise Særslev 21 26 08 92	Onsdage 19.00- 21.30	Vestlokalet
Strandjagt, billard, dart, ture	Morten Larsen 24 83 97 76	Torsdage 19.00 - 22.00	Strandjagtslokalet
Fritidsfiskeri	Gert Jensen 40 40 91 70	Skiftende	Skiftende
"Jungshoveds Børn" Samvær, ture	Tina Aasberg 25 38 81 28	Skiftende	Skiftende
"Madhold 1" Madlavning, mænd	Kaj Henriksen 55 99 90 91	Onsdage 18.00 - 21.00	Skolens køkken
"Madhold Elite" Madlavning, mænd	Karsten Elm 29 70 52 48	Mandage 16.00 - 19.30	Skolens køkken
Bibliotek Udlån af bøger, spil	Anne Okholm 28 33 76 76	Alle hverdage	Biblioteket
Kulturaftener Foredrag, musik o.a.	Lise Jacobsen 24 45 31 47	Skiftende	Skolen

Det sker i vinter på Jungshoved

Se her, hvad vinteren også byder på:

Aktivitet	Kontakt	Tid	Sted
Foreningen Norden Foredrag mm.	Torben Dinesen 55 99 91 46	Skiftende Se opslag i bladet.	Skolen
Syng sammen aftener	Lise Jacobsen 24 45 31 47	2021 nærm.flg.	Stuen 1.sal
Spiseklubben	Knud Jacobsen 22 21 55 25	Torsdage Se opslag i bladet	Stuen 1.sal
Morgen yoga FOF	Sussie Jensen sussie@jensen-yoga.dk	Onsdage 9.00 - 10.30	Stuen 1.sal
Yoga for mænd FOF	Sussie Jensen sussie@jensen-yoga.dk	Onsdage 16.30 - 18.00	Stuen 1.sal
Afspænding	Ida Neerup 55 99 91 00	Mandage 16.00 - 17.15	Stuen 1.sal
Tai Chi/Qi Gong	Carsten Wang Jørgensen 61 60 34 05	Fredage 9.00 - 11.00	Gymnastiksalen
Pensionistgymnastik JPF	Lykke Vinther Jette Reiter 27 29 14 76	Torsdage 9.30 - 10.30	Gymnastiksalen
Petanque, kortspil, hygge JPF	Tonny Vang 55 99 93 06/ 21 92 75 12	Tirsdag 13.30 - 16.00	Gymnastiksal, Vestlokalet
Badminton, Bordtennis JPF Få en spilletid	Mogens Prip 61 69 94 38	Alle hverdage	Gymnastiksalen
Bankospil JPF	Tonny vang 55 99 93 06/ 21 92 75 12	1.mandag i hver måned 19.00	Forsamlinshuset

Spiseklubben på Jungshoved Skole

Da det fortsat er usikkert, hvordan Covid-19 udvikler sig i de næste måneder, kan vi ikke med sikkerhed sige, om vi kan gennemføre efterårets planlagte spiseaftener. Vi vælger at slå dem op nu, og den næste tid vil vise, om det kan lade sig gøre at mødes på forsvarlig vis.

Man kan tilmelde sig som hidtil, og kommer der aflysninger, giver vi besked på sms, mail el. pr. tlf. (se herunder)

De 3 første gange bliver: 22.10., 19.11. 10.12. Alle dage er torsdage.

Man kan komme og spise fra kl. 17.45 - kl. 19.00. Køkkenet lukker kl. 20.00.

D.19.11. byder vi velkommen til aftenens gæstekok, Pia Prehn.

D.22.10. og 10.12. serveres foruden hovedretten også en dessert, fremtryllet af dessertkokken, Merete Larsen.

Prisen for et måltid mad er 60 kr. pr. voksen og 30 kr. pr. barn (mellem 4 og 12 år). Børn under 4 år er gratis.

Til maden serveres vand.

Øl, sodavand og vin kan medbringes.

Deltagerantallet afhænger af vejledningen vedr. Covid-19.

På gensyn. Venlig hilsen *Kurt og Knud*

Tilmelding til: Knud Jacobsen, Ambæk Mark 10, tlf. 22 21 55 25 el. pr. e-mail til: knudjacobsen@gmail.com

Husk tilmelding i god tid. Tilmelding foregår igen efter først til mølle-princippet. Man kan kun tilmelde sig fra gang til gang.

KLAR TIL GENÅBNING

Naomi i gang i gymnastiksalen

Store og små frivillige gjorde 29. juli skolen ren og fin til genåbning efter en lang lukkeperiode.

I august kommer der igen lejere, som følger gældende coronaretningslinier, og til oktober håber vi, at de faste aktiviteter kan begynde i en eller anden form. Pva styregruppen for skolen, *Lise*

INDKALDELSE

GENERALFORSAMLING JUNGSHOVED LOKALRÅD/LOKALFORUM

Torsdag 29. oktober 2020 kl. 19.00 på Jungshoved Skole

Som beskrevet i Jungshoved Bladet i december 2019 har Vordingborg Kommune besluttet, at i år 2020 skal alle de tidligere lokalråd i kommunen ændres til Lokalforum. Det betyder, at vi skal have nedlagt det gamle Jungshoved lokalråd og have vedtaget nye vedtægter for det nye Jungshoved lokalforum.

Det skulle være sket på generalforsamlingen 12. marts 2020 kl. 19.00 på Jungshoved Skole, men generalforsamlingen blev aflyst på grund af Coronasmittefare og forsamlingsforbud. Nu satser vi på at gennemføre.

Dagsorden:

- Velkomst ved Jungshoved lokalråds formand
- Valg af dirigent og referent
- Redegørelse for lokalrådets arbejde i det forløbne år
- Fremlæggelse af regnskab
- Opløsning af Jungshoved lokalråd
- Stiftende generalforsamling og orientering om det nye Jungshoved lokalforum
- Indkomne forslag behandles (indsendt 3 uger før generalforsamlingen)
- Valg til Jungshoved lokalforum
- Valg af revisor og revisorsuppleant
- Evt.

Så sæt kryds i kalenderen og støt op om det kommende nye Jungshoved lokalforum. Og overvej, om I kunne tænke Jer at stille op til bestyrelsen.

På vegne af lokalrådet, *Lis Jespersen*

Tag et sving ud i naturen - følg os på jungshoved.net

AFFALDSINDSAMLING PÅ JUNGSHOVED

Indsamlingen i foråret blev aflyst på grund af corona-retningslinjerne.

Der har været forskellige datoer i spil, - nu ligger den fast:

LØRDAG 3. OKTOBER KL. 10.00-12.00

Mødested: Jungshoved Skole

Vi mødes i skolegården, hvor der uddeles ruter, sække og handsker. Vi samler ind på så mange vejstrækninger som muligt. Danmarks Naturfredningsforening giver sække, og Vordingborg Kommune henter skraldet mandagen efter.

Igen i år laver vi et par korte børnefamilieruter!

Tilbage i skolegården senest kl. 12.00 sorteres og vejes affaldet, og der bydes på kaffe/te/saft og kage. Vi håber, at rigtig mange vil medvirke lørdag 3. oktober - og resten af året, så vi kan have en ren halvø til glæde for mennesker, planter og dyr.

Venlig hilsen Jungshoved Lokalråd

Danmarks
Naturfredningsforening

Tag med Frøen fra Jungshoved

I forbindelse med Corona-krisen kører Frøen kun mandag, onsdag og fredag kl. 9.30 og 13.30 fra et sted på Jungshoved, du selv vælger. Fra Præstø køres der kl. 11.15 og 15.15.

Denne køreplan gælder til og med 15. august.

Planen efter 15. august meldes ud på jungshoved.net samt på Jungshoveds facebook side.

Husk at du stadig selv kan låne Frøen (betingelsen er, at du har bopæl eller sommerhus på Jungshoved) se nærmere på jungshoved.net/bliv-laaner-af-froeen/

Kunst og transformatorårnene

Nu er det ganske vist – der er lokal kunst i de fire transformatorårne.

De fire kunstnere er:

Sonja Lucien – tårnet i Bønsvig

Lise Ettrup Wolsing – tårnet på Fuglsangvej

Morten Er – tårnet i Skovhuse

Tage Klee – tårnet i Lundgård

Lis Jespersen

Læs mere i artikel på side 6 her i bladet

Jungshoved – et sving ud i naturen

Alle er velkomne på traveture i efteråret 2020

ONSDAG 21. oktober

En tur i Ræsvænge og Næbskoven

Mødested: Ved skoven over for

Skovhusevej 22

Tid: Kl. 13.00

Længde: ca. 5 km

ONSDAG 18. november

En tur til Bønsvig Strand og

Bøged Strand

Mødested: P-pladsen for enden

af Ørnevej

Tid: Kl.13.00

Længde: ca. 5 km

ONSDAG 2. december

En tur gennem Ambæk Kohave skov

og Smidstrup .

Mødested: Stenstrup Gadekær

Tid: Kl.13.00

Længde: ca. 6 km

Du kan også finde turene på www.jungshoved.net

Tilmeld dig gerne til Lise sms 24 45 31 47

eller mail: lisejacobsen1@gmail.com

På gensyn og venlig hilsen på tur- og naturudvalgets vegne,

Marianne, Bent, Tina, Torben og Lise

Velkomstmøde for nye beboere på Jungshoved

Det vil glæde lokalrådet at se nye beboere på Jungshoved til et eftermiddagsmøde på Jungshoved Skole, Jungshovedvej 46, 4720 Præstø:

Søndag 4. oktober kl. 14.00.

Lokalrådet byder velkommen og fortæller om de mange muligheder på Jungshoved.

Der vil være mulighed for en guidet tur rundt på halvøen med delebussen Frøen, en rundvisning i skolen m.m. og tid til at snakke sammen.

Der serveres kaffe/te/saft og kage.

Vi håber at se jer - tilmelding til lisejacobsen1@gmail.com eller tlf. 24 45 31 47 senest 30.9, tak.

Fortæl os gerne, om I har børn med og i hvilken alder a.h.t. arrangementet.

Venlig hilsen p.v.a lokalrådet

Udvalget vedrørende turisme og bosætning.

BLOMSTERNES HALVØ blomsterkummekonkurrence

22 blomsterkummer rundt omkring på halvøen blev tilplantet i slutningen af maj måned ved frivilliges hjælp. Stor tak til jer alle. Blomsterpasserne og vejrguderne har sørget for vanding, og torsdag 27. august kl. 15.00 afsløres årets vindere ved et mindre traktement i skolegården på Jungshoved Skole.

Planterne er bevilget af Vordingborg Kommune via ansøgning fra lokalrådet, og leveret af Flemmings Planteskole. Med mange gæster på halvøen i denne sommer, er det dejligt at kunne byde velkommen med blomster i Jungshoveds byer.

På gensyn, Blomsternes halvø, Lise.

KØB BLADET

Bladet kan købes i løssalg i Tissot Koch boghandel, Købmandsgården i Jungshoved, Jungshoved Kirke og i bladkassen på gavlen af Jungshoved Skole.

Pris pr. blad 20 kr.

Maja henter blomster på skolen,
26. maj

NYT FRA NATUROMRÅDE SYDGÅRDEN

I efteråret 2017 indviede vi Naturområde Sydgården i Roneklint. Et kulturlandskab var blevet omdannet til et naturlandskab, og i dag - tre år senere - kan vi nyde de smukke blomstrende enge, de spejlblanke søer, de vilde heste, de unge køer, de mange viber, hejrer, ænder, gæs, flagermus og masser af kvækkende frøer.

Området bliver nøje fulgt af biolog Kåre Fog, som kan fortælle om udviklingen for løvfrøen. Kåre Fog har registreret løvfrøhanner ved Roneklint i

mere end tyve år, og bestanden på Naturområde Sydgården og naboejendommen er på ca. fem år vokset fra 1 til 212, så projektet med de mange søer og vandhuller (i alt 25) må siges at være en succes. I juli måned var direktør Flemming Nielsen fra Den Danske Naturfond (som betalte naturgenopretningen) sammen med Kåre Fog og ejer Svend Erik Jensen på besøg på området, og han var meget tilfreds med det, han så og hørte.

Den 28. april - i god afstand -

holdt arbejdsgruppen vedrørende Naturområde Sydgården arbejdsdag.

I smukt vejr midt i det lysegrønne forår blev der klaret flere opgaver. På shelterpladsen blev et nyt bord-bænkesæt sat op, og en ny bæk ved det eksisterende bord blev bygget, så flere kan sidde ned samtidig. Stierne blev efterset, udstikkende grene og højt græs fjernet. Der blev repareret lidt ved døren til flagermushotellet, og alle de røde stolper blev malet. Siden har ejerne Svend Erik og Nina slået stierne og klippet højt græs og siv på broerne flere gange. Tak for hjælpen til alle.

Hvis du kommer med hund og vil undgå at gå ind i folden med dyrene, kan du ved lågerne ved søen, vælge at gå på den smalle sti på diget. Hunde skal altid være i snor.

Der er ændret lidt på ruteføringen, der er sat skilte op herom. Stien, der gik helt tæt forbi den private ejendom Sydgården er lukket, i stedet kan man gå ad stien mellem landsbyen og shelterpladsen eller benytte stien tværs over området fra den lille sø til græsstien til Roneklintvej. Vi vil gerne værne lidt om ejernes privatliv.

Shelterpladsen er generelt meget besøgt, men ikke mindst i denne sommer, hvor mange har valgt at holde ferie i Danmark og gerne ude i naturen. Det er vores indtryk, at gæsterne er meget glade for området og pladsen. De efterlader den også i rigtig fin stand. Man kan ikke booke shelteren, så først til mølle gælder. Alle, der passer på stedet, er velkomne.

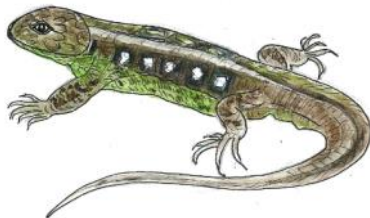
"1 døgn - 2 hold og 3 dyr" er en udsendelse på TV2. Naturområde Sydgården var så heldige at modtage damernes præmie 7. juli, hvor dysten endte uafgjort. De 10.000 kr. skal bruges

til at forbedre levevilkårene for markfirben og jordboende insekter. Det bliver noget med sten, grus, og gammelt ved - måske i forbindelse med forbedring af stendiget. Nu må vi se, hvor langt midlerne rækker. Men sikke en opmuntring! Tusind tak.

De to hold består af Vicky Knudsen og Bjørli Lehrmann, Sebastian Klein og Morten D.D, som ses på billedet ovenfor.

Pva arbejdsgruppen, *Lise Jacobsen*.

Byfornyelsen nærmer sig opløbet

Mange på Jungshoved har lagt en meget stor indsats i byfornyelsesprojekterne, og nu ser man resultaterne mange steder.

Landsbyhaven står klar til at modtage lokale og gæster til en afslappet stund og måske en god snak om Jungshoved.

Rundt langs vandreruten Sydsjællandsleden er solide vejvisere i egetræ på plads og informationstavler på vej.

Gavlmaleriet på Købmandsgården er (når bladet udkommer) forhåbentlig både malet, tørret og klar til afsløring.

Folkeparken er for længst taget i brug af mange lokale og også af en del gæster udefra, selvom skiltning mm i skrivende stund ikke er helt på plads. Ved en Corona-sikker mini-indvielse i juni var det en stor fornøjelse at se Jungshoveds børn tage parken til sig og udforske de spændende muligheder i en mere vild natur.

Bortset fra beplantningen langs indfaldsvejene (Vejflora-projektet) skulle det hele stå klar til den store indvielsesweekend 12.-13. september. Under overskriften "Jungshoved folder sig ud" håber vi, at rigtig mange ved den lejlighed deltager og får en god oplevelse - både af de nye muligheder og af den blomstrende halvø, det hele er spiret af.

Uden forhindringer har det dog ikke været. Corona-situationen har især forsinket Vejflora-projektet. Men nu er der skrevet anlægskontrakt, og beplantningen vil ske i september-oktober. Ikke så heldigt for indvielsesfesten, men heldigvis godt for de små og store planter at komme i jorden i den bedste plantesæson. Arbejdet med gavlmaleriet måtte også tage en Corona-pause, og derefter viste det sig desværre, at noget af muren under overfladen ikke var så sund som forventet. Så skitsen måtte ændres i sidste øjeblik, men med god vilje fra alle parter ser det alligevel ud til at lykkes.

I styregruppen skal vi efter ferien drøfte en plejeplan for Folkeparken, så der bliver mere vild natur, men stadig mulighed for at spille bold.

Selve det store projektarbejde er altså godt på vej mod sin afslutning – og alligevel ligger den allervigtigste opgave stadig foran os, nemlig at fylde det hele med aktiviteter og liv, så vores blomstrende halvø fremover lever endnu mere op til sit navn.

Jørgen B Svendsen, repræsentant for Lokalrådet i projektstyregruppen

SENESTE NYT 6.8.2020:

INDVIELSEN AF BYFORNYELSEN UDSÆTTES TIL 2021 PÅ GRUND AF SKÆRPEDE REGLER OM FORSAMLING PÅ GRUND AF CORONASMITTEFARE.

Nyt fra Pensionistforeningen

Kære medlemmer,

Jeg håber, I alle har det godt, og at I og jeres familie, er sluppet fri af coronaen. Den har godt nok vendt op og ned på det hele.

Som I ved, måtte vi aflyse generalforsamlingen. Ærgerligt ikke kun for os, men også for madholdet, der smører mad til os. Nu må de "til lommerne" og betale hele deres sommerfest.

Så blev Orøturen aflyst. Turen bliver i stedet for 10. maj 2021. Alle, der har booket plads i bussen, har sagt ja til den nye dato. Det vil stadig være Fladså Turist, der står for turen.

Også turen til Bakken og Cirkusrevyen blev aflyst. Først blev den flyttet til 9. september for senere at blive helt aflyst. Turen til Bakken og Cirkusrevyen bliver 26. maj 2021. Samme program som i år. Igen var der ingen tvivl om, at alle ville med igen på nær to, men de billetter er afsat igen. I skrivende stund ved jeg ikke, om vi kan få flere pladser. Ørslev Turist skulle af sted med to busser, så hvis der nu skulle være afbud, er der måske en chance. Turen til Poznan i Polen måtte vi aflyse pga. for få tilmeldte.

Som I kan se, har vi allerede forårsprogrammet klar for 2021. Vi må så se, hvad der ellers byder sig i løbet af sommeren 2021.

Vi har aflyst vores høstfest, som skulle have været 18. september. Vi regnede ikke med, at der var nogen, som syntes, det var smart at danse.

Generalforsamlingen afholdes mandag 21. september kl. 19 i Forsamlingshuset uden spisning, men vi er vært med en forfriskning. Banko spillene starter 5. oktober kl. 19 i Forsamlingshuset. Tirsdagshygge fortsætter selvfølgelig.

Den 27. oktober kommer "Tøjstativet" på Skolen kl. 14.30-16.30. Alle er velkomne, også ikke medlemmer af Jungshoved Pensionistforening.

Julemarked weekenden er 28. og 29. november. Fredag 4. december har vi julefrokost kl. 13, hvor vi får noget god mad og efterfølgende kaffe og hygge.

På bestyrelsens vegne, *Tonny*

JULEMARKED I JUNGSHOVED SKOLE

Lørdag 28. november og søndag 29. november kl. 10.00-15.00

Salg af julepynt, håndarbejde, dekorationer, bagværk, gløgg m.m.

- fremstillet af lokale borgere.

Alle er velkomne

Frøblanding fra Vordingborg Kommune

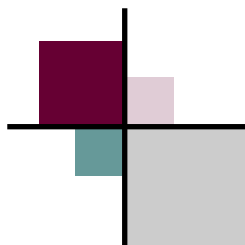
Til byfornyelsesprojektet i Jungshoved By har Vordingborg Kommune sammensat en Jungshoved frøblanding af vilde blomster. Frøene er blevet sået i byhaven, folkeparken og vil også blive sået flere steder i vejrabatterne nær byen.

Fra Bent Petersen, Tågeholt, har vi modtaget en fin liste over de mange blomster med deres latinske og danske navne.

Danske og latinske navne

Aften-pragtstjerne *Silene latifolia*
Alm. Fredløs *Lysimachia vulgaris*
Alm. Knopurt *Centaurea jacea*
Alm. Kongepen *Hypochoeris radicata*
Alm. Kællingetand *Lotus corniculatus*
Alm. Mjødurt *Filipendula ulmaria*
Alm. Pimpinelle *Pimpinella saxifraga*
Alm. Torskemund *Linaria vulgaris*
Alpevalmue *Papaver argemone*
Blæresmælde *Silene vulgaris*
Blåhat *Knautia arvensis*
Eng-Forglemmigej *Silene flos-cuculi*
Engkabbeleje *Caltha palustris*
Fladstjerne *Stellaria graminea*
Gul Snerre *Galium verum*
Gærdevalmue *Papaver dubium*
Hjertegræs *Briza media*
Hjortetrøst *Eupatorium cannabinum*
Hulkravet kodriver *Primula veris*
Humlesneglebælg *Medicago lupulina*
Høstborst *Leontodon autumnalis*
Kattehale *Lythrum salicaria*
Knoldranunkel *Ranunculus bulbosus*
Kransbørste *Clinopodium vulgare*
Kærtidsel *Cirsium palustre*
Fladstjerne *Stellaria graminea*

Liden klokke *Campanula rotundifolia*
Liden skjaller *Rhinanthus minor*
Prikbladet Perikon *Hypericum perforatum*
Rødkløver *Trifolium pratense*
Slangehoved *Anchusa officinalis*
Stor knopurt *Centaurea scabiosa*
Sumpkællingetand *Lotus pedunculatus*
Sværtelvæld *Lycopus europaeus*
Sølvpotentil *Potentilla argentea*
Vandmynte *Mentha aquatica*
Vellugtende gulaks *Anthoxanthum odoratum*
Vild gulerod *Daucus carota*

Anchusa officinalis Slangehoved

Clinopodium vulgare Kransbørste

Campanula rotundifolia Liden Klokke

Hypericum perforatum Prikbladet perikon

Centaurea jacea Alm. knopurt

Knautia arvensis Blåhat

Centaurea scabiosa Stor knopurt

Leontodon autumnalis Høstborst

Lotus corniculatus Alm. kællingetand

Trifolium pratense Rødkløver

Primula veris Hulkrevet kodriver

Mentha aquatica Vandmynte

Silene latifolia Aften-pragtstjerne

Rhinanthus minor Liden skjaller

Silene vulgaris Blæresmelde

Eupatorium cannabinum Hjortetrøst

Filipendula ulmaria Alm. Mjødurt

Lythrum salicaria Kattehale

Linaria vulgaris Alm. Torskemund

Silene flos-cuculi Eng-forglemmigej

Lotus pedunculatus Sumpkællingetand

Anthoxanthum odoratum Vellugtende gulaks

Lysimachia vulgaris Alm. Fredløs

Briza media Hjertegræs

Caltha palustris Engkappeleje

Hypochoeris radicata alm. kongepen

Cirsium palustre Kærtidsel

Lycopus europaeus Sværtevæld

Daucus carota Vild gulerod

Medicago lupulina Humlesneglebælg

Galium verum Gul snerre

Papaver argemone Alpevalmue

Papaver dubium Gærdevalmue

Potentilla arenta Sølvpotentil

Pimpinella saxifraga Alm. pimpinella

Ranunculus bulbosus Knoldranunkel

Stellaria graminea Fladstjerne

KØB BLADET

Bladet kan købes i løssalg i Tissot
Koch boghandel,
Købmandsgården i Jungshoved,
Jungshoved Kirke
og i bladkassen på gavlen af
Jungshoved Skole.

Pris pr. blad 20 kr.

Fuglene på Jungshoved

Der er fuglearter, hvor bestanden går tilbage, og så er der arter, som bliver mere almindelige. Det er ikke kun en negativ retning, som fuglelivet udvikler sig i. Den forestilling kan man godt få, når man følger miljø- og biodiversitetsdebatten i medierne for tiden. Men faktisk har en del fuglearter det udmærket, eller er ligefrem blevet talrige. Insekter, og blandt dem især dagsommerfugle, er dog mere eller mindre i frit fald, både i antal og arter. Men fuglene er ikke i samme mangfoldighedskrise. Derfor er det jo selvfølgelig alligevel vigtigt at fokusere på dem, som har det svært, for ofte kun ved fokus

og opmærksomhed bliver der for alvor gjort noget.

På Jungshoved tror jeg, det er tydeligt for de fleste fugleinteresserede, at der især blandt gåsearter, og flere af vores rovfugle er blevet langt flere fugle at kigge på. Mit råd til alle er, nyd det nu! Det er ikke til at vide, hvor længe det varer. Som et festfyrværkeri blandt nogle af vores fuglearter. Der er nogle mennesker, som hurtigt ser problemer i voksende fuglebestande, og som helst vil have, at vi mennesker skal styre alt, for vi ved nu bedst. Det tvivler jeg på, vi gør, og jeg synes, det er en trist tankegang og ganske

kedelig. Det er klart, at gæs i store mængder stedvis kan være lidt hårde ved vintersæden på markerne. Men så må man da prøve at få dem til at flytte sig lidt. Men det er ikke min opfattelse, at de ødelægger større områder på markerne. Prøv f.eks. at lægge mærke til der, hvor gæssene græsser oftest om vinteren, der bliver der altså også høstet okay, er min overbevisning. Men det er klart, alt kan koste på høstresultatet: oversvømmelse, ukrudt, insekter og ja, måske de vintergræssende gæs. Ja, naturen giver og tager.

På rovfuglefronten, er det vel for de fleste oplevet, at havørnen er blevet ganske almindelig. Den kan nu ses ganske ofte på meget nært hold. Der er tilsyneladende endnu ikke ynglende havørne på Jungshoved, men det er ret sikkert kun et spørgsmål om tid. Flere individer kan ses fouragere og opholde sig i vores luftrum, og af og til flere på en gang. Både gamle og yngre fugle kan ses, især ved vores lavvandede fjorde. Havørnen skal være en fem-seks år, før de yngler. Der har faktisk opholdt sig et ret forelsket par i minimum et par år snart. Det er lidt mærkeligt, at de ikke har slået sig ned, måske mangler der, til trods for vores

meget skov, et sted med store gamle krogede træer (helst bøg) i et fredeligt område. Vandrefalken ses også ofte i Jungshoveds luftrum, hvor den jager mellemstore fugle som duer og mindre måger især. Men vandrefalken kommer nok ikke til at yngle, da den kræver høje klinter eller redekasser der sidder meget højt, mindst 30 m. Både havørnen og vandrefalken har begge den gavnlige effekt, at de giver en bedre balance i fødekæderne ved at udtynde i bestandene. Nogle af de fugle, skarver, gæs og duer, der af og til kan give lidt gnidninger med erhvervene i det åbne land, bliver derved begrænset noget i antal på en helt naturlig måde. Jægerne må jo så til gengæld dele nogle af byttedyrene med rovfuglene, men det er de efterhånden heldigvis også blevet rigtigt gode til. De steder, hvor jeg holder øje med rovfuglereder, har jægerne vist en positiv nysgerrighed og interesse for at tage hensyn til rovfuglenes ynglepladser. Tak for det.

Sune Madsen

Foto: Steen E. Jensen

LÆS BLADET ONLINE

Alle de tidligere udgaver
af bladet findes på
www.jungshoved.net/

[læsbladet/tidligere numre](#)

Ny varme i den gamle smedje

I juni-nummeret (nr 2, 2020) kunne man læse om pladesmeden, der har pustet nyt liv i det gamle smedeværksted på Stavreby Strandvej 48.

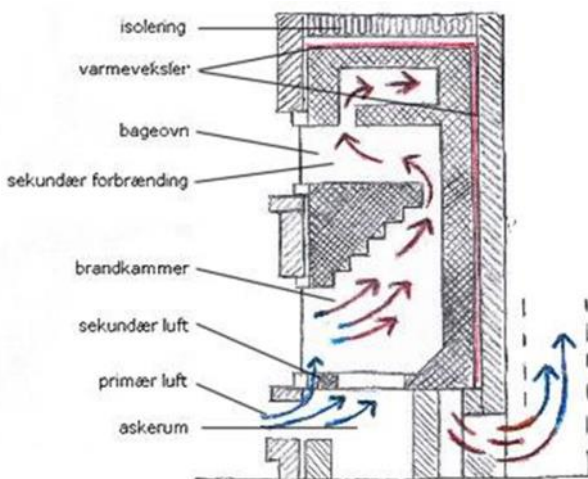
Og her i sommervarmen kommer der så også nyt fut inde i den gamle bolig, for en muret masseovn har indtaget brændeovnsens plads.

Jeg kikker indenfor en mandag, hvor der står store paller med mursten uden for smedjen, og ovnsætteren Kent Thomsen er gået i gang med at mure det første skifte.

”Denne type kaldes en finsk masseovn, fordi den bygger på en finsk tradition, der blev hentet til Danmark for 30 år siden af nogle jyske ovnsættere. De slog sig sammen i Jysk Ovnsætterlaug og har siden forfinet modellen. Men det er stadig håndværk, og hver ovn bliver tilpasset til stedet.”

I modsætning til en almindelig brændeovn fyrer man normalt kun en gang om dagen i en masseovn – et ordentligt bål, gerne af lette træsorter som fyr og gran, og derved får man også en bedre forbrænding.

Men selvom masseovnen bygger på en gammel tradition, sker der stadig udvikling af konstruktionen sammen med Teknologisk Institut, så den brænder endnu

Opbygningen af en masseovn. Copyright Jysk Ovnsætterlaug

renere og mere effektivt.

Hele ideen med en masseovn er, at den er virkelig tung, så Martin startede for en uge siden med at støbe et fundament på 1x1x1 meter til at bære den. Det var så de første to og en halv tons. Oven på fundamentet bliver der nu muret godt 3 tons sten og støbejern, så alt i alt har den gamle smedje fået et varmelegeme på op mod 6 tons – det er derfor, det hedder en masseovn.

Hele forbrændingssystemet er indrettet på at udnytte træets brændværdi bedst muligt. Det store bål i det primære brandkammer giver en høj temperatur med mindre aske og sod, og de gasser,

der frigøres fra træet, ledes op i det sekundære brandkammer og brænder færdig der. Derefter ledes den varme røggas i murede kanaler ned langs den varme kerne igen, så hele ovnen kommer til at fungere som varmeveksler. Når bålet er brændt ned, holder de 6 tons sten så på varmen til næste dag.

Her er bunden lagt

Som en sidegevinst kan det sekundære brandkammer bruges som bageovn - også til hjemmelavede ægte stenovns-pizzaer eller vinterens simreretter.

Ovnsætteren Kent Thomsen er egentlig smed og kommer fra Viborg, hvor han selv fik lavet en af de første masseovne for snart 30 år siden. Han blev så interesseret i håndværket, at han snart tog med rundt og lærte sig håndværket. Nu sætter han selv ovne på fuld tid i hele landet, og det er snart blevet til 300 ovne. Samtidig bruger han sine smedefærdigheder til at producere låger og beslag

Kernen er færdig, og skallen bygges op med røgkanaler

til de andre ovnsættere i Jysk Ovnsætterlaug.

Det tager gerne 3 lange arbejdsdage at sætte en ovn, og normalt står bygherren for kost og logi på stedet.

Derfor er smedjen midlertidigt udvidet med en campingvogn til det lille ovnsætter-familieforetagende - Kent har nemlig Lauge og Gilbert med sig. Sønnen Lauge har feriejob som medhjælper her i skoleferien, mens Gilbert bare skal bidrage med selskab og godt humør - han er nemlig en skotskterrier-hvalp på bare 12 uger og vimser glad rundt om arbejdspladsen. "Han har ellers lige størrelsen til at rense røgrør," mener Kent, men det lyder ikke særligt alvorligt.

Kent gik i gang med at mure mandag, og onsdag middag mangler han kun at vandskure overfladen og rydde op efter

Kent og Gilbert er tilfredse med deres arbejde

sig. Ovnrummet er stadig fuldt af værktøj, der hvor pizzaerne snart skal bages. Men først skal mørtlen hærde i 10 dage, derefter kan man langsomt gå i gang med at brænde den ind.

Der er nemlig masser af byggefugt, der skal drives skånsomt ud af murværket, så efter de 10 tørredage tændes der først op med 1 kg brænde, dagen efter med 2 kg

og så videre indtil den fulde indfyringsmængde på 10-12 kg brænde er nået.

Så prøvebagning og -smagning bliver nok først efter bladets deadline, men jeg lurer på at bede Vigga, Martha og Sonja om en pizza-anmeldelse i næste nummer af bladet.

Jørgen Svendsen, cykelreporter

Pizzaovnen i brug som værktøjsskabe

Den færdige ovn, lige tilpasset til højden i den gamle smedje

Jungshoved kirke, slotsbanken med engen i forgrunden. Foto: Nationalmuseet før 1962

En eng med historie Et sted på Jungshoved –35

Bagved slotsbanken, mod syd, er der en lille eng. Gennem min barndom har jeg tilbragt meget tid der. Det var her, vi tog de første svømmetag og her vi legede på isen om vinteren. I dag er der blot en lille rest tilbage af den oprindelige eng, der en gang strakte sig over næsten 500 meter mod Stavreby. Den gang blev den græsset ned af køer fra Jungshovedgården. I dag er det meste desværre groet til med siv. Det eneste bevarede stykke er mod sydvest, hvor der stadig er et stykke eng og lille børnevenlig strand. Det engang så rige liv med viber, strandskader, terner og med de græssende køer er dog desværre forsvundet. Jeg husker også de andre enge rundt om halvøen Jungshoved med

græssende køer og strandfugle. Engene blev brugt til kreaturerne fra gårdene rundt om på halvøen. Tiden er løbet fra de små husdyrbrug, og derved har vi desværre mistet et pragtfuldt kulturlandskab - og en stor biodiversitet. Hvis man vil opleve en eng, som de så ud dengang, så er der stadigvæk en ved Egehoved.

Under engens tørv gemmer der sig en mere en 6.000 år gammel historie. Hvis man går i vandkanten, kan man se styk-

ker af flint, de dukker frem, efterhånden som tørven eroderer på grund af blæst og højvande. Hvis man kigger godt efter, kan man her se et tyndt lag af sand under tørven, og det er i det lag, at flinteafhugget ligger. Hvis man er heldig, kan man finde kerneøkser og pilespidser. Jeg har selv, siden min barndom, samlet lidt op. (se foto)

Flinthuggepladsen er registreret af Nationalmuseet allerede i 1925, og siden da har der været enkelte undersøgelser og besigtigelser; senest i 1967. Pladsen er dateret 5400 - 3951 f.Kr. i jæger/samler stenalderen.

Der er andre registrerede steder rundt omkring Noret med fund fra stenalderen. På den anden side af Noret, på Oremandsgårds side, har jeg selv set en del flinteafhug, både på marken og i vandet.

Her er der forresten stadig en eng med græssende køer. Nogle hundrede meter ude i vandet, mod syd og øst, er der to grunde, som kommer frem ved lavvande, her ligger der store mængder afhugget flint. Ved Kragevig er der ligeledes registreret fund fra samme periode som den på Jungshovedsiden. Det lader til, at vores forfædre (også) har befundet sig godt på vores egn.

På Maderne og på Degnholm kan man også være heldig af finde flintøkser m.m., på sidstnævnte har jeg selv fundet to flintøkser - en kerneøkse og en slebet økse.

Henrik Hansen

Jeg bor på Jungshoved, men arbejder i... (6)

Lise Tarnow: Bondekone på Skippergården i Roneklint og direktør i Steno Diabetes Center Sjælland – det er mit liv

Med springbræt i et stråtekt husmandssted med fire længer, toppede brosten og en halv times gang til Kattegat ved Gilleleje, var vi ikke spor i tvivl om, at vores nye liv skulle være endnu skønnere med mere plads, mere jord og udsigt over vandet – tre kvaliteter, som Skippergården til fulde opfylder.

STENO
DIABETES
CENTER
SJÆLLAND

I samme periode fik jeg muligheden for at være med til at opbygge et Steno Diabetes Center i Region Sjælland – det er virkeligt et

spændende arbejde, der gerne skal føre til et bedre diabetestilbud, der forbliver tæt på den enkelte borger. Steno Sjælland er derfor et decentralt center, som understøtter og udvikler behandlingen af diabetes i hele Region Sjælland – både for børn, unge og voksne. Det gælder både, når man bliver fulgt i et ambulatorie på sygehuset, går til behandling hos egen læge og deltager i sundhedstilbud i kommunen.

Min arbejdsplads er derfor også rundt omkring i hele regionen. Mit fysiske kontor ligger i Holbæk, men det er ikke hver dag, at jeg sidder på min pind der. Det tager mig 1½ time om morgenen at køre på job – den tid bruger jeg til at høre lydbøger. Det er dejligt at få læst op af nye og gamle romaner, for det er ikke så tit, at jeg finder tid til at sidde i en lænestol med en tyk bog, når jeg kommer hjem. På hjemturen holder jeg for det meste telefonmøder, en mødeform, som vi er mange der er blevet endnu bedre til i dette forår, hvor al slags telekommunikation mellem kolleger, samarbejdspartnere, læger og patienter har været absolut nødvendig – og faktisk har fungeret overraskende godt. Jeg forventer da også, at mit arbejde fremover vil kunne varetages endnu mere og bedre fra mit hjemmekontor på Skippergården. Her fungerer jeg nemlig rigtig godt med udsigt til havørne og græssende køer – gode inspirationskilder, når der er behov for at tænke kreativt og ud af boksen.

På Skippergården trives vi også bedst, når der er gang i den – både på det praktiske, hjemlige og sociale område. Så vi – eller det vil sige mest Jesper – har altid fast arbejde med mindst en håndfuld renoverings- og vedligeholdelsesprojekter ude og inde. Der er tit en maskine eller en vandhane, som går lidt i stykker og skal repareres, så er det jo heldigt, at vi har værksted, hænder og hoved til at ordne det meste selv. Herudover har vi mange drømme, store og små – nogle til i morgen og nogle til resten af vores tid på Skippergården. Nogle drømme bliver til noget, andre består ikke hverdagstesten, og så finder vi på noget andet efterfølgende – udefra ser det nok lidt ambitiøst ud, men det skal det også være – og samtidigt helst bare nogenlunde realistisk...

Da vi tidligere har rejst rigtigt meget rundt i verden, nyder vi ekstra meget roen hjemme på gården og larmen fra fuglene, frøerne, køerne, hannerne, hunden og de andre dyr – for os er det en daglig gave at leve så tæt på naturen, og vi bliver aldrig trætte af at se endnu en solnedgang eller stjernehimmel. Heldigvis har vi mange gode venner i Roneklint, i Præstø og resten af Danmark – så der kommer herligt mange gode mennesker forbi til hyggeligt samvær og en snak. En kaffekop og et blik over vand og land, der aldrig er det samme – det er en lise for sjælen og skaber ro i hovedet efter en dag på kontoret og de sjællandske landeveje.

Lise Tarnow, Skippergården

Foto: Henrik Hansen

I disse corona-tider

Det er efterhånden et halvt års tid siden, at alt var 'normalt', og man kunne gøre, hvad man ville – gå i byen, ses med vennerne, rejse hvorhen man ville. Men vi lever stadig under restriktioner med forsamlingsregler, vi spritter af, nogen steder må man gå med mundbind, ellers kan man ikke komme med bussen.

Og det har naturligvis også ramt kirkelivet: Således er det først her i slutningen af august, at vi har kunnet afholde 'forårets' konfirmationer. I Jungshoved Kirke er der hele to konfirmationer samme formiddag, hvor 2 x 3 konfirmander konfirmeres. Ved at holde to konfirmationer, kan flere fra familierne deltage.

Det har unægtelig været en mærkelig tid, og det er åbenbart ikke slut endnu.

Arrangementer

Endnu er hver anden bænk 'lukket' i kirken. Vores foredrags- og musikarrangementer også i Rejsestalden blev aflyst her i foråret, og vi er blevet enige om i menighedsrådet, at vi ikke aftaler nye arrangementer i efteråret, før situationen omkring corona-epidemien er afklaret.

Teatertur

Også forårets teatertur er udsat. De gældende afstandskrav både i bussen og i teatersalen vil formentlig også gælde et godt stykke tid endnu, måske helt ind i det nye år. Vi kan selvfølgelig godt sidde i bussen med et sæde mellem os, men så forsvinder hyggen, og billetprisen stiger voldsomt. Vi glæder os derfor til, at vi igen kan invitere interesserede i teatret på samme måde som hidindtil.

Menighedsrådsvalg

I efteråret skal der vælges nye menighedsråd. Her i Stege-Vordingborg provsti afholdes der valgforsamling, hvor kandidater til det nye menighedsråd opstilles. Det sker tirsdag 15. sept., kl. 19.00 i Rejsestalden ved Jungshoved Kirke.

I tilfælde af flere lister afholdes der et egentligt valg senere på efteråret.

Gudstjenester

Vi holder almindelige gudstjenester om søndagen, som man kan se i oversigten på næstsidside. Her over sommeren har vi været lidt forsigtige og ikke holdt altergang. Vi har gerne villet undgå, at vi kommer for tæt på hinanden under uddeling af brød og vin.

Ved andre kirker har man fundet gode måder at afvikle nadver på, og inden længe regner vi med også at kunne holde nadver ved søndagens gudstjenester.

Kunst og Kirke

Ligeså længe den kristne menighed har holdt gudstjenester i dertil indrettede bygninger, i kirkerne - har der også været en eller anden form for udsmykning. Lige fra dengang i de første århundreder efter Jesu død og frem til i dag har kirkerummet haft sine skulpturer, billeder, vægtæpper, altertavler, døbefonte, og landsbykirkene har haft sine kalkmalerier.

Og kunsten har været der i rigt mål. Også

den dag i dag. Således - for nu at være lokal - i Allerslev Kirke, hvor Bodil Kaa-lund i begyndelsen af 1990'erne udsmykkede kirken. Og går vi tilbage til første halvdel af 1800-tallet kan man finde et mere traditionelt eksempel med Thorvaldsens udsmykning af Jungshoved Kirke.

Og lige angående Thorvaldsen blev jeg i sidste måned kontaktet af Liselund Højskole ved Slagelse, som havde arrangeret et sommerkursus, der handlede om traditionel og moderne kirkekunst. Jeg blev spurgt, om man måtte komme forbi og 'låne' kirkerummet i forbindelse med en ekskursion netop til Jungshoved Kirke, hvor man ville studere Thorvaldsens alterrelief.

Jeg sagde naturligvis ja, og da jeg så programmet fra Liselund Højskole, syntes jeg, at det så meget spændende ud, og det endte med, at jeg tilmeldte mig kurset. Så jeg skal på ekskursion til 'min egen' kirke!

Til kurset havde man lavet en folder, og illustrationerne her til artiklen er hentet fra denne folder som to eksempler på moderne kirkekunst.

Som man kan se, så er det en anden måde at gå til opgaven på, og den adskiller sig fra mere traditionelle billeder. Her har det symbolske, det antydede fået en fremtrædende plads. Her ses ingen glorie, ingen personer, man kan genkende, og heller ikke nogen bestemt situation fra bibelshistorien. 'Meningen' er ikke ligeså tydelig,

Kirke og menighedsråd

som man måske sommetider ser det i traditionel kirkekunst.

Emnet – ny og ældre kunst i kirken interesserer mig i det hele taget, og jeg har flere gange ved forskellige gudstjenester med projektor og lærred vist billeder for menigheden som en illustration eller snarere en udlægning af den pågældende søndags historie om Jesus eller en af hans lignelser.

Jeg håber på et godt og oplysende kursus, der skønt det kun varer to dage, alligevel kan inspirere til brug også fremover i forbindelse med søndagens gudstjenester.

Torben Møllenbach

Peter Callesens udsmykning på altervæggen i Margrethe-kirken i Valby (2017)

Foto fra Liselunds kursusbrochure

Laila Westergaards hjerteformede døbefont til kirken ved det ny Gødstrup Sygehus

Foto fra Liselunds kursusbrochure

Arrangementer Jungshoved Kirke

I skrivende stund er der på grund af Corona-virussen ikke lavet arrangementer i sognet. Når nye regler fremkommer og gør det muligt at samles igen, vil vi se, hvad vi så kan lave af arrangementer.

Hold øje med dagspressen og hjemmesiden www.jungshovedkirke.dk/ og eller www.jungshoved.net/

Men:

Opstillingsmødet til menighedsrådsvalget 15. september kl. 19.00 i Rejsestalden fastholdes. Se mere herom på www.sogn.dk/jungshoved/ under punktet Menighedsrådsvalg.

Renovering af kirkegården

Vi har fået godkendt projektet om renovering af kirkegården. Vi vil nu gå i gang med at lave detailplaner for renoveringen i mindre etaper. Det vil gøre, at der i perioder vil se lidt rodet ud.

Alle gravstedsejere vil blive tilskrevet om forholdet og muligheder for deres gravsted, efterhånden som renoveringen skrider frem. Projektet skønnes at ville tage op til 30-40 år, alt afhængig af gravsteder og disses fredningstider. Nærmere beskrivelse vil komme i efterfølgende numre af bladet Jungshoved.

Praktiske oplysninger

Fødsel: Jordemoderen sender automatisk besked om en fødsel til sognepræsten i det sogn, hvor man bor. Sognepræsten registrerer fødslen, og moderen får besked i sin e-boks. Er moderen gift, registreres manden samtidig som faderen.

Er forældrene ikke gift, skal faderen via borger.dk afgive en Omsorgs- og ansvars-erklæring. Den skal være indtastet inden for 14 dage efter fødslen. Er det ikke sket, bliver faderskabet afgjort af statsforvaltningen.

Dåb: Et barn skal have et navn senest seks måneder efter fødslen enten ved dåb i kirken eller ved navngivning. Ønsker man sit barn døbt, henvender man sig til den præst i hvis sogn, man ønsker sit barn døbt. Ved en dåb skal der være en gudmor eller -far samt mindst to faddere ud over evt. forældrene. Forældrene må gerne være skrevet op som faddere.

Ønsker man ikke sit barn navngivet ved dåb, skal man via borger.dk indtaste det ønskede fulde navn for sit barn. Herefter indføres navnet i kirkebog og folkeregister, og man får besked i sin e-Boks.

Dåbsattest: Kan rekvireres hos nærmeste sognepræst eller kordegnekantor, uanset hvor man er døbt.

Vielse: Aftales med sognepræsten. Inden vielsen skal man via borger.dk udfylde en ægteskabserklæring. Kommunen udfylder herefter en prøvelsesattest, som sendes til

den pågældende sognepræst.

Dødsfald: Besked om dødsfald retter man til sognepræsten oftest via en bedemand. Bisættelse og begravelse aftaler man med præsten. Desuden er der mulighed for, at man kan få afdødes aske spredt ud over åbent hav.

Vigtigt: Hvis man ikke ønsker at benytte sig af de digitale muligheder, kan man på borger.dk printe almindelige papirblanketter ud, som man så udfylder.

Yderligere vejledning kan man få hos sognepræsten.

Henvendelse i øvrigt til sognepræst Torben Møllenbach, Rekkendevej 39, Allerslev, 4720 Præstø,

tlf. 55 99 60 17. Mail: tom@km.dk. Træffetid: Alle dage efter aftale.

Mandag: Fridag for præst og personale, og desuden er kirken lukket for kirkelige handlinger.

Øvrige telefonnumre findes på næste side

Praktiske oplysninger

Adresser og telefonnumre

Præst

Torben Møllenbach

Allerslev Præstegård

Træffetid: Alle dage efter aftale. Tlf.: 55996017 og på mail: torm@km.dk.

Mandag: Fridag for præst og personale, og kirken er lukket for kirkelige handlinger.

-Graver

Poul Hansen

55 99 90 99

Træffetid: Tirsdag-fredag 12-12.30

-Organist

Elena Stilling

21 26 66 08

-Kirkesanger

Bodil Agerbo

25 14 07 94

-Kasserer

Anne-Lise Nielsen

Faxe Ladeplads

24 25 11 51

-Menighedsrådsformand

Eli Frandsen

55 99 91 99

e-mail: elifrandsen@yahoo.dk

-Kirkeværge Bent Pedersen

24 80 08 32

www.jungshovedkirke.dk

Kirkebil

I begge kirker har vi det sådan, at der altid er mulighed for at få en kop kaffe (eller te) og en snak efter højmessen. Kirkebilen kører til alle højmesser, dvs. gudstjenester kl. 10.30. Er der kun én gudstjeneste i pastoratet (Allerslev og Jungshoved sogne), kører kirkebilen til denne uanset tidspunkt.

Kirkebilen kan også bestilles til alle kirkelige arrangementer i Allerslev Præstegård og Jungshoved Rejsestald. Det koster 5 kr. at benytte kirkebilen, der kører fra begge sogne og fra Præstø. Man skal tilmelde sig dagen før inden kl. 12 hos Dan Taxi Vordingborg, 70 25 25 25 eller 88 70 06 40.

Delebussen "Frøen" kører til gudstjenesterne kl.10.30 i Jungshoved Kirke for de, som ønsker det.

Tilmelding er nødvendig på:

Tlf: 24 80 08 32, gerne på sms, senest på dagen inden kl. 09.00. Afgang fra hjemmet ca. 9.45, og tilbagekørsel ca. 12.15 (efter kaffen). Pris for deltagelse i kørslen er kr. 0,00.

Jungshoved Menighedsråd

Gudstjenester september til december 2020

Dato	Søndag	Jungshoved	Allerslev
6. sep.	13. s.e. trinitatis	Ingen	10.30 Høstgudstjeneste
13. sep.	14. s.e. trinitatis	10.30 Høstgudstjeneste	Ingen
20. sep.	15. s.e. trinitatis	Ingen	10.30 Konfirmation
27. sept.	16. s.e. trinitatis	9.00 Jesper Blomgren	Ingen
4. okt.	17. s.e. trinitatis	10.30	9.00
11. okt.	18. s.e. trinitatis	Ingen	9.00 Jesper Blomgren
18. okt.	19. s.e. trinitatis	Ingen	10.30 Intro konfirmander
25. okt.	20. s.e. trinitatis	10.30	Ingen
1. nov.	Alle Helgensdag	16.30	19.00
8. nov.	22. s.e. trinitatis	9.00 Jesper Blomgren	Ingen
15. nov.	23. s.e. trinitatis	10.30	Ingen
22. nov.	24. s.e. trinitatis	Ingen	10.30
29. nov.	1. s. i advent	10.30	Ingen
6. dec.	2. s. i advent	Ingen	9.00 Jesper Blomgren
13. dec.	3. s. i advent	9.00	10.30

JUNGSHOVEDKALENDER

Lørdag	12. sep.	UDSAT TIL 2021 Indvielse af byfornyelsesprojektet i Jungshoved by
Søndag	13. sep.	UDSAT TIL 2021 Indvielse af byfornyelsesprojektet rundt om på halvøen
Tirsdag	15. sep.	Kl. 19.00. Opstillingsmøde til menighedsrådsvalg. Rejsestalden.
Mandag	21. sep.	Kl. 19.00. Pensionistforeningens generalforsamling. Forsamlingshuset
Lørdag	3. okt	Kl. 10.00-12.00. Affaldsindsamling på Jungshoved. Start Skolen
Søndag	4. okt.	Kl. 14.00. Velkomstmøde for nye beboere. Skolen
Mandag	5. okt.	Kl. 19.00. Pensionistforeningens bankospil. Forsamlingshuset
Onsdag	21. okt.	Kl. 13.00. Travetur i Ræsvænge og Næbskoven. Mødested: Skovhusevej 22
Lørdag	10. okt	Åbne Ateliærdøre hos Jungshoved Kunstnere
Søndag	11. okt	Åbne Ateliærdøre hos Jungshoved Kunstnere
Torsdag	22. okt.	Kl. 17.45-19.00. Spiseklub. Skolen
Tirsdag	27. okt.	Kl. 14.30-16.30. "Tøjstativet" besøger Skolen
Tirsdag	27. okt.	Kl. 18.50. Filmaften. Foreningen NORDEN. Skolen
Torsdag	29. okt.	Kl. 19.00. Generalforsamling i Lokalråd/Lokalforum. Skolen
Mandag	2. nov.	Kl. 19.00. Pensionistforeningens bankospil. Forsamlingshuset
Mandag	9. nov.	Kl. 18.50. Skumringstime. Foreningen NORDEN. Skolen
Onsdag	18. nov.	Kl. 13.00. Travetur til Bønsvig Strand og Bøged Strand. Mødested P-pladsen for enden af Ørnevej
Torsdag	19. nov.	Kl. 17.45-19.00. Spiseklub. Skolen
Lørdag	28. nov.	Kl. 10.00-15.00. Julemarked. Skolen
Søndag	29. nov.	Kl. 10.00-15.00. Julemarked. Skolen
Onsdag	2. dec.	Kl. 13.00. Travetur gennem Ambæk Kohave Skov og Smidstrup. Mødested: Stenstrup Gadekær
Fredag	4. dec.	Kl. 13.00. Pensionistforeningens julefrokost. Forsamlingshuset
Mandag	7. dec.	Kl. 19.00. Pensionistforeningens bankospil. Forsamlingshuset
Torsdag	10. dec.	Kl. 17.45-19.00. Spiseklub. Skolen

Der tages forbehold for evt. ændringer eller udsættelser. Hold i øvrigt øje med lokalrådets hjemmeside og mail, følg de sociale medier, og se opslag rundt omkring i opslagstavlerne.